

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ
ΜΕ ΑΙΤΙΑ

Η ζωή σε ένα χωριουδάκι της Τοσκάνης

Του ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

Από παιδί ακόμα, όταν περπατούσα ανέμελος στα στενοσόκακα του Ηρακλείου, μου άρεσε να ρίχνω κλεφτές ματιές μέσα από ανοικτά παράθυρα στα σπίτια των αγνώστων. Κάποια είχαν τραβηγμένες τις κουρτίνες, άλλα όχι. Σε κάποια τρεμόπαιζε το φως μιας τηλεόρασης (ασπρόμαυρης τα χρόνια εκείνα), σε άλλα πρόφτανε να δω την κλαρωτή ρόμπα μιας νοικοκυράς που πρόβαλε αιφνίδια από την κουζίνα. Μου άρεσε να φτιάχνω ιστορίες με το νου μου γι' αυτούς που ζούσαν τις δικές τους ζωές σε αυτά τα σπίτια, να φαντάζομαι πάθη και περιπέτειες, να ερωτεύομαι ενίοτε κάποια μαθήτριά που συναντούσα να διαβάζει σκυφτή πάνω από κάποιο εγχειρίδιο του Οργανισμού Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων.

Αργότερα, όταν άρχισα να ταξιδεύω ανά τον κόσμο, και τριγυρνούσα σε μητροπόλεις σαν το Τόκιο ή το Ρίο ντε Τζανέιρο, αλλά κυρίως σε κωμοπόλεις ή χωριουδάκια των Άλπεων ή της Τευτονικής υπαίθρου, προσπαθούσα να σκεφτώ πώς θα ήταν αν ζούσα κι εγώ εκεί, σε μια υπαίθρο βυθισμένη στο χιόνι, σε κάποιο ξύλινο υποστατικό ενώ μια προτεσταντική καμπάνα θα ηχούσε στο βάθος. Τι θα μου επιφύλασσε άραγε μια τέτοια ζωή σε κάποιο χωριουδάκι της Τοσκάνης, δυο ώ-

Σάσα Νασίνι,
Τα σπίτια της ανησυχίας,
εκδ. Πατάκι

ρες μακριά από την κοντινότερη Σιένα, ενώ θα ήμουν αναγκασμένος να μάθω λατινικά για να διαβάσω την Αινειάδα στο πρωτότυπο. Ποια κοπέλα θα ερωτευόμουν, τι επάγγελμα θα διάλεγα, τι ζωή θα ζούσα;

Ο Ιταλός συγγραφέας Σάσα Νασίνι μας μεταφέρει σε ένα τέτοιο χωριουδάκι της Τοσκάνης. Με θαυμαστό ύφος γραφής καταφέρνει να κάνει κι εμάς, τους άδολους αναγνώστες, ωτακουστές της ζωής εκείνου του τόπου. Και λέω ωτακουστές επειδή κάθε κάτοικος αυτού του χωριού αφηγείται την ιστορία του με τη δική του φωνή, μια φωνή διακριτή κι αυτόνομη. Ζει εκεί κάθε λογής ανθρώπινη ύπαρξη, με τα δικά της προβλήματα η κάθε μια. Ο ιερέας που καταριέται την τύχη του γιατί είναι αναγκασμένος να ζει κάτω από το ρολόι του καμπαριού που δεν τον αφήνει σε ψυχία με το ρυθμικό του χτύπημα. Η συγγραφέας μπεστ-σέλερ που είναι μια μεσόκοπη νάνος, η οποία υποκρίνεται σε όλη τη ζωή της την κωφάλαλη εκμειύοντας έτσι τα μυστικά των συγχωριανών της. Ένας Γερμανός στρατιώτης που ξέμεινε εκεί από τον πόλεμο καθώς δεν

πρόλαβε να διαφύγει με τους συμπατριώτες του όταν εισέβαλαν οι Αμερικάνοι στην Ιταλία. Ένας τρανός σκακιστής που κάνει διεθνή καριέρα για να επιστρέψει κάποτε εκεί ως μαραζωμένος πρεσβύτες. Ένας κακεντρεχής χωρικός που σπέρνει χαλίκια στην άσφαλο έξω από το αγρόκτημά του για να προκαλέει ατυχήματα και να λεηλατεί τους νεκρούς πριν φτάσουν οι καραμινιέροι. Ένας μπακάλης που ερωτεύεται τη νεαρή υπάλληλό του ενώ στο σπίτι τον περιμένει η ανήμπορη συμβία του. Ένα μπαρ με ονομασία Δύο Πόρτες. Το παρακμάζον ξενοδοχείο Ωραία Λιακάδα, στο οποίο θα κατέλυα αν επισκεπτόμουν ποτέ το χωριουδάκι αυτό του Ιταλού συγγραφέα.

Αλλά μήπως δεν το επισκέπτεται άραγε ο αναγνώστης; Όχι μόνο το επισκέπτεται αλλά το ζει κι έντονα, κοιτάζει μέσα από τις κλειδαρότρυπες των οικιών, ακούει τις ομιλίες των χωριανών (χάρη στην εξαιρετική μετάφραση της Μαρίας Οικονομίδου), και μένει με την επίγευση ενός καλού Κιάντι από τους αμπελώνες της Ιταλικής λογοτεχνίας.